

សន្ទនាសម្រាប់

ប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ការិយាល័យព័ត៌មាន

សន្ទនាសម្រាប់លោក ហ្សាក់ ហ្ស៊ីរ៉ាក់ ប្រធានាធិបតីនៃសភាសហរដ្ឋអាមេរិក

ក្នុងឱកាសលេចឡើងនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ និងការគ្រប់គ្រងរវាងប្រទេសសហរដ្ឋអាមេរិក និង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នាពេលព្រះរាជទស្សនកិច្ចរបស់ព្រះអង្គនៅប្រទេសអាមេរិក

(រដ្ឋធានី Paris - វិមាន Elysée - ថ្ងៃទី២២ មេសា ១៩៩៦)

(បកប្រែប្រកាសផ្លូវការ)

ព្រះករុណា

ព្រះរាជអគ្គមហេសី

នេះជាពេលដ៏សំខាន់មួយ និងសប្បាយរីករាយ ដែលយើងស្គាល់នាពេលនេះ ហើយក៏ជាឱកាសដើម្បីសម្តែងនូវមិត្តភាព មួយដែលជាចំណងដ៏យូរអង្វែង និងជ្រាលជ្រៅរវាងប្រទេសយើងទាំងពីរ ។ មិត្តភាព សេចក្តីស្រឡាញ់និងកោតសរសើរចំពោះសម្តេច ទាំងពីរព្រះអង្គ សេចក្តីស្រឡាញ់និងកោតសរសើរចំពោះការតស៊ូនិងព្រហ្មចារិភាពរបស់ព្រះអង្គ ការចាប់ចិត្តចំពោះអរិយធម៌ដែល ព្រះអង្គតែងតែគង់ប្រថាប់ជានិមិត្តរូបនិងការពារ ។

នាថ្ងៃទី២៤ មិថុនា ១៩៦៤ ដើម្បីធ្វើបដិសន្ធិកិច្ចថ្វាយព្រះអង្គទាំងពីរ លោកឧត្តមសេនីយ៍ de Gaulle បានរកឃើញពាក្យដ៏ សែនត្រឹមត្រូវសំរាប់សម្តែងនូវមិត្តភាពដ៏សែនជិតស្និទ្ធរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងបារាំង : "មនោសញ្ចេតនារវាងកម្ពុជា និងបារាំងក៏ ដូចជាផលប្រយោជន៍រួមរបស់ប្រទេសយើងទាំងពីរ មានតែមួយគត់ ឥតមានប្រទេសណាមួយទៀតទេនៅភាគអាស៊ីដែលស្គាល់ភាពនេះ ជាមួយប្រទេសបារាំង" "នេះជាពន្ធុភាពយ៉ាងច្រើនដែលជាចំណងរវាងប្រទេសយើងទាំងពីរ" ។ នេះក៏ជាភាពចាប់ចិត្តទៅវិញ ទៅមករវាងអរិយធម៌របស់ប្រទេសយើងទាំងពីរ ។

តែលោកឧត្តមសេនីយ៍ក៏បានមានប្រសាសន៍អំពីភ្លើងសង្គ្រាមដែលកំពុងតែឆាប់ឆេះមកជិតប្រទេសកម្ពុជានាឆ្នាំនោះ ហើយ នាពេលនោះខ្មែរក៏បែរទៅរកមិត្តបារាំងដើម្បីការគាំទ្រ ដូចជា១សតវត្សកន្លងទៅដែរ ។

ពីរឆ្នាំបន្ទាប់មកលោកឧត្តមសេនីយ៍ បានធ្វើសុន្ទរកថាដ៏ល្បីល្បាញមួយនៅស្ថាប័នអូឡាំពិច នាព្រះបរមរាជវាំងភ្នំពេញ ប្រសាសន៍ របស់លោកនាពេលនោះនៅតែដក់ជាប់ក្នុងអារម្មណ៍របស់យើង ។ នាពេលនោះលោកបានមានប្រសាសន៍ពីការយល់ឃើញរបស់ លោកចំពោះសង្គ្រាមនៅវៀតណាមនិងសេចក្តីបារម្ភអំពីអនាគតរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ។ ជាការសោកស្តាយណាស់ តែប្រវត្តិសាស្ត្រ បានអោយយើងឃើញនូវភាពត្រឹមត្រូវដ៏អស្ចារ្យនៃពាក្យសម្តីរបស់លោក ។

បន្តិចក្រោយមករដ្ឋប្រហារដ៏ខុសច្បាប់មួយ ការនិរទេសរបស់ព្រះអង្គ និងភ្លើងសង្គ្រាមដែលឆាប់ឆេះមកលើកម្ពុជាបានធ្វើអោយ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទទួលបានសេចក្តីអាស្រ័យ ។ បន្តិចម្តងៗកម្ពុជាធ្លាក់ចូលក្នុងភាពមហន្តរាយ ។ អ្នកការទូតនៃស្ថានទូតរបស់យើងត្រូវ បានចាកចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញ ដោយសេចក្តីក្រៀមក្រាមក្នុងចិត្តបំផុតកាលពី២១ឆ្នាំកន្លងទៅនេះ ។ នាថ្ងៃនោះបារាំងត្រូវបានចាក ចេញពីកម្ពុជាទាំងការបង្ខំចិត្ត ក្រោយពីបានស្គាល់ក្នុងអំឡុងពេល១សតវត្សនូវសេចក្តីសុខសប្បាយនិងវិបត្តិនៃប្រវត្តិសាស្ត្រមគ្គុយ ។

ជានិច្ចជាកាលចាំបាច់តែងតែនឹកដល់កម្ពុជា ។ ក្នុងសោកនាដកម្មពេលដែលខ្មែរដីសែនលើសលុបស្លាប់ក្រោមចាតដៃដីលីលា
របស់ខ្មែរក្រហម និងរបបប្រល័យពូជសាសន៍របស់វា ចាំបាច់នាពេលនោះមានចិត្តអាណិតអាសូរដល់ប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ ។ ចាំបាច់ក៏
បានទទួលលើដីខ្លួនជនរួមជាតិរបស់ព្រះអង្គរាប់ម៉ឺននាក់ ។ នៅលើចាកអន្តរជាតិទាំងឡាយចាំបាច់តែងតែការពារព្រះរាជតំរូវរបស់
ព្រះករុណាដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍ប្រទេសខ្មែរ ។ ចាំបាច់ក៏បានអំពាវនាវដល់ភាគីខ្មែរទាំងអស់ឱ្យស្វែងរកមធ្យោបាយដើម្បីសន្តិភាពក្រោម
ព្រះរាជកិច្ចដឹកនាំរបស់ព្រះករុណា ។

ក្រោយពីបានចរចាអំលុងពេល២ឆ្នាំ ២ខែ និង២២ថ្ងៃ សេចក្តីព្រមព្រៀងត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ។ នាទីក្រុង Paris នេះហើយ
ដែលសន្តិភាពមួយសំរាប់កម្ពុជាបានបង្កើតឡើងក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

យុគសម័យថ្មីមួយបានចាប់ផ្តើមចំពោះព្រះរាជព្រះអង្គ ។ ក្រោយពីបានទទួលទុក្ខវេទនាដ៏សែនជូចតំនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ ប្រជារាស្ត្រ
ខ្មែរបានចាប់ផ្តើមមានសេចក្តីសង្ឃឹមដោយជ្រកក្រោមម្លប់របស់ព្រះអង្គ ហើយបានចាប់ផ្តើមស្តារប្រទេសឡើងវិញ ។ ទាំងអស់នេះក៏
ជាស្មារព្រះហស្ត សេចក្តីអង់អាចនិងជំនឿដ៏មុតមាំរបស់ព្រះករុណាចំពោះជាតិខ្មែរដែរ ដែលព្រះអង្គតែងតែខំប្រឹងប្រែងដើម្បី
ប្រត្យាស្ថាបនាកម្ពុជាក្នុងឯករាជភាព អធិបតីភាព និងឯកភាពជាតិ ។

ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា ក្រោយពីភាពដុនដាប តែងតែមានភាពរុងរឿង ។ ជាពិសេសខ្ញុំនឹកដល់សតវត្សទី១២និង១៣ ពេលដែល
មហានគរខ្មែរលាតត្រដាងនិងជះឆ្ងាយអរិយធម៌និងឥទ្ធិពលរបស់ខ្លួន ។ ប្រាសាទអង្គរវត្តឱ្យពិភពលោកឃើញកិត្យានុភាព
ប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏យូរលង់និងអចិន្ត្រៃយ៍ភាពនៃវិរកម្មខ្មែរ ហើយនៅប្រាសាទអង្គរក៏ចាំបាច់និងខ្មែរបានចង និងចងឡើងវិញនូវកិច្ច
សហប្រតិបត្តិការមួយជាគំរូសម្រាប់គេដទៃទៀត ។ ប្រជារាស្ត្រនិងអរិយធម៌ខ្មែរប្រជារាស្ត្រនិងអរិយធម៌មួយក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រ
និងអរិយធម៌ដទៃទៀតដែលមិនងាយអាចរលាយសាបសូន្យបានឡើយ ។

ឥឡូវកម្ពុជាងើបបន្តិចម្តងៗ និងផ្សះផ្សាស្នាមរបូសរបស់ខ្លួន ។ វិបត្តិនិងការមហន្តរាយកន្លងមកនិងភាពមិនទាន់មាន
លំនឹងនៃប្រទេសរបស់ព្រះអង្គ បង្ហាញឱ្យឃើញអ្វីដែលប្រទេសរបស់ព្រះអង្គ ត្រូវពុះពារដើម្បីស្តារជាតិឡើងវិញ ។

ប្រទេសខ្មែរមិនឯកកោរទេ ។ អង្គការសហប្រជាជាតិបានជួយអនុវត្តនៃកិច្ចព្រមព្រៀងក្រុង Paris និងរៀបចំការបោះឆ្នោតនា
ឆ្នាំ១៩៩៣ដោយជោគជ័យ ។ ចាំបាច់ក៏បានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្ម ។

ឥឡូវនេះចាំបាច់បានជួយយ៉ាងខ្លះខ្លះដើម្បីបោសសំអាតមិនពីទឹកដីជនបទ ដែលនៅទីនោះមិនរាប់លានគ្រាប់នៅតែបង្ក
គ្រោះថ្នាក់ដល់បុរស ស្ត្រី និងកុមារ យ៉ាងច្រើនក្រោយពីចប់សង្គ្រាម៥ឆ្នាំកន្លងមកហើយ ។ ដោយគិតដល់វិបត្តិនៅកម្ពុជា ចាំបាច់បាន
ផ្តួចផ្តើមគំនិតនៃកិច្ចសន្យាអន្តរជាតិមួយដើម្បីហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់ ដោយឥតអៀនខ្មាស់ និងស បំខ្លើមនូវគ្រាប់មីន។

ចាំបាច់ចង់ជួយស្តារប្រទេសរបស់ព្រះអង្គក្នុងគ្រប់វិស័យ ។ សង្គមខ្មែរទាំងមូលត្រូវតែធ្វើនិរិយមន្ត្រីវិញក្រោមព្រះរាជកិច្ចដឹកនាំ
របស់ព្រះអង្គ តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ និងតាមផ្លូវព្រះពុទ្ធសាសនា ។ រយៈពេល៥ឆ្នាំកន្លងមកនេះ ខ្មែរបានចាប់ផ្តើមយកច្បាប់
ផលប្រយោជន៍ជាតិ និងសេដ្ឋកិច្ចដែលមានទម្រង់ត្រឹមត្រូវជាមូលដ្ឋាន ហើយចាំបាច់ក៏បានជួយ និងបន្តជំនួយសំរាប់វិស័យខាងលើនេះ
ដោយជួយអភិវឌ្ឍន៍ ឧត្តមសិក្សា និងអប់រំ ។

ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវសេចក្តីគាំទ្ររបស់ចាំបាច់ចំពោះព្រះករុណាដែលព្រះអង្គខំប្រឹងប្រែងការពារបរិស្ថាន ជាពិសេសដើម្បីរក្សាព្រៃ
ឈើខ្មែរ ។ គេធ្លាប់តែនិយាយថាការរក្សាធម្មជាតិជាកង្វល់របស់ប្រទេសអ្នកមាន ។ ប៉ុន្តែនៅកម្ពុជា ដូចព្រះអង្គបានមានព្រះបន្ទូល បញ្ហា
បរិស្ថានធ្លាក់ចូលក្នុងភាពអាសន្នហើយ ការកាប់ព្រៃឈើបាននាំមកនូវវិបត្តិយ៉ាងធ្ងន់ដល់ធម្មជាតិនៅស្រុកខ្មែរ ។ ព្រះករុណាក៏បាន
ខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងអស្ចារ្យដើម្បីការពារ និងរក្សាធម្មជាតិដើម្បីអនាគតនៃប្រជារាស្ត្រនិងប្រទេសរបស់ព្រះអង្គ ។

លើឆាកអន្តរជាតិ ចារឹកក៏ជួយរួមចំណែកជាមួយកម្ពុជាដែរ ។ នៅលើឆាកសហគមន៍ Europe ចារឹកក៏បានផ្តល់ការគាំទ្រ ចំពោះកម្ពុជាដែរ ដោយដាស់ទើងដៃគូរបស់ខ្លួនឱ្យមកជួយប្រទេសខ្មែរ ហើយចារឹកក៏គាំទ្រឱ្យកម្ពុជាក្លាយទៅជាសមាជិក ASEAN ដើម្បីឱ្យកម្ពុជាអាចទាញផលប្រយោជន៍គ្រប់វិស័យពីសមាជិកភាពរបស់ខ្លួននាអនាគត។

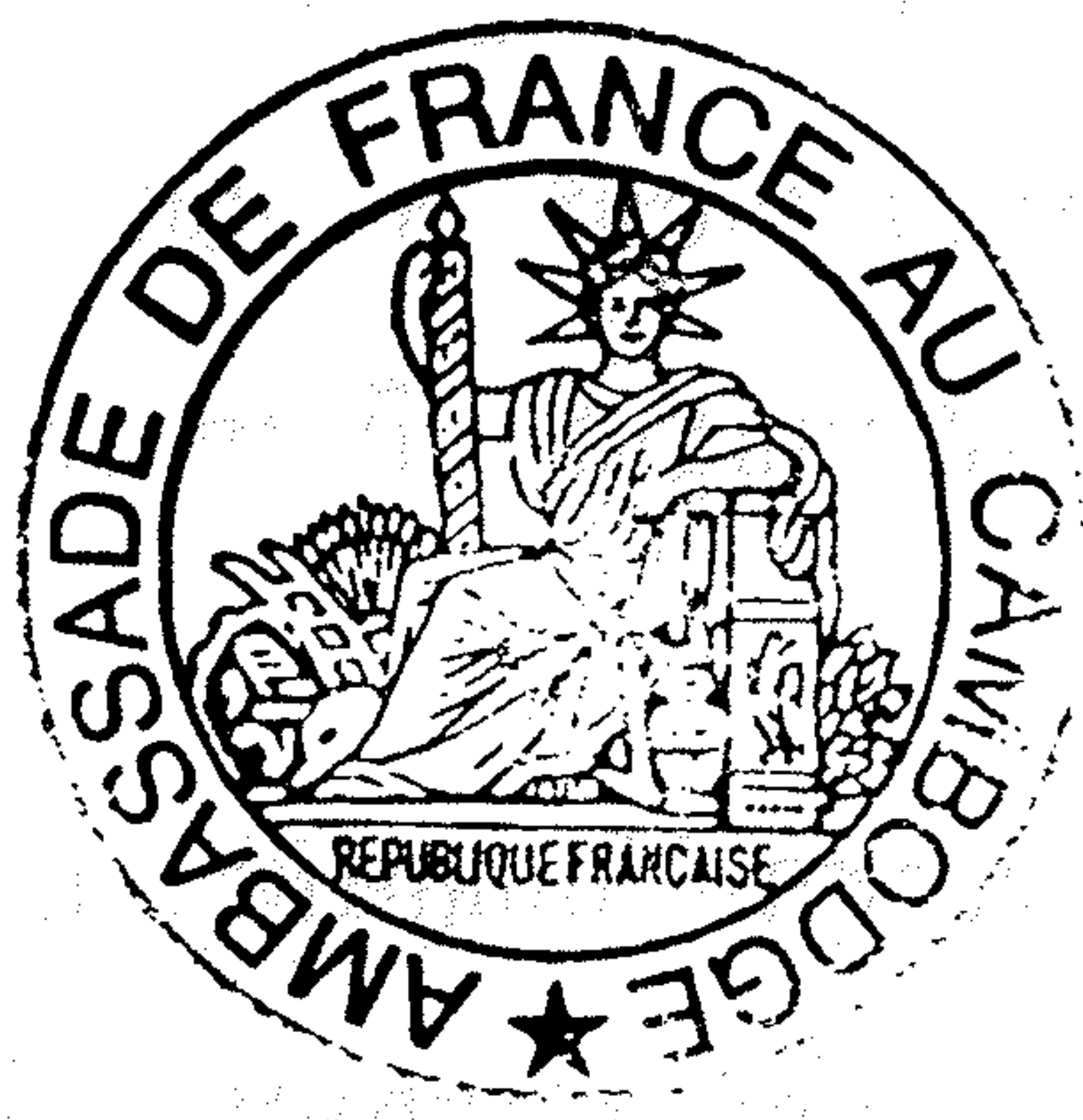
ប៉ុន្តែសប្តាហ៍កន្លងទៅនេះ ខ្ញុំបានធ្វើសេចក្តីថ្លែងការមួយនៅទីក្រុង Singapour ដើម្បីបង្ហាញនូវបំណងរបស់ចារឹកក៏ដូចជា បំណងរបស់សហគមន៍ Europe ដើម្បីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រទេសនៅអាស៊ី ខ្មែរក៏ត្រូវទទួលបានតំណែងរបស់ខ្លួនក្នុងកិច្ចសហ ប្រតិបត្តិការនេះដែរ ។ ព្រះករុណាទ្រង់ជ្រាបថាប្រទេសរបស់ព្រះអង្គជាប្រទេសមួយដែលចារឹកក៏ចាត់ទុកជាកូសន្ននាដ៏សំខាន់របស់ខ្លួនក្នុង តំបន់អាស៊ី ។ ទូលព្រះបង្គំក៏យល់ច្បាស់ពីសន្តានព្រះទ័យរបស់ព្រះអង្គចំពោះវប្បធម៌ចារឹកក៏ និងព្រះទ័យរបស់ព្រះអង្គដែលចង់ឱ្យកម្ពុជា ស្ថិតនៅក្នុង "គ្រួសារនៃប្រទេសដែលប្រើភាសាចារឹក" ។

ចារឹកក៏ដែលធ្លាប់តែការពារកម្ពុជាដើម្បីសេរីភាព ឯកភាពជាតិ និងកិត្តិយសរបស់ខ្មែរ ចារឹកក៏ដែលបានចាត់ទុកប្រទេសរបស់ ព្រះអង្គជាមិត្តដ៏ជិតស្និទ្ធ ហើយក៏បានថ្វាយនូវមិត្តភាពដែលមិនអាចសាបសូន្យចំពោះព្រះអង្គ មានសេចក្តីដឹងគុនចំពោះព្រះរាជហរទ័យ របស់ព្រះអង្គ ។ ប្រទេសចារឹកក៏មានជំនឿចំពោះអនាគតនៃប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ។

ទូលព្រះបង្គំសូមលើកកែវនេះស្វាគមន៍ចំពោះមិត្តភាពរវាងខ្មែរចារឹកក៏ ហើយសុំសន្យាជួយប្រជាជាតិខ្មែរដ៏ល្បីល្បាញ ដើម្បី ស្វែងរក ការអភិវឌ្ឍន៍ និងវឌ្ឍន៍ភាព ។

ទូលព្រះបង្គំសូមលើកកែវនេះដោយរីករាយដើម្បីថ្វាយនូវការវត្តិ ដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុតដល់ព្រះករុណា ព្រះនរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងព្រះរាជអគ្គមហេសី នរោត្តមមុនិនាថ សីហនុ ។ ទូលព្រះបង្គំសូមប្រសិទ្ធិពរជ័យ ថ្វាយព្រះអង្គទាំងពីរ សូមឱ្យព្រះអង្គមានសុខភាពបរិបូណ៌ដើម្បីគង់ប្រថាប់ជាតំណាង នៃបំណង និងគតិបណ្ឌិត របស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ។ ខ្ញុំសូមជូនពរដល់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងអស់ឱ្យបានសន្តិភាព សេចក្តីសុខ និងវិបុលភាព ។ ខ្ញុំសូមលើកកែវនេះចំពោះមិត្តភាពដែលមាន អាយុជាងមួយសតវត្សមកហើយរវាងប្រទេសយើងទាំងពីរ ហើយដែលមានលោកឧត្តមសេនីយ៍ de Gaulle និងព្រះអង្គជានិមិត្តរូប ។

- ជ័យយោ! កម្ពុជា
- ជ័យយោ! ប្រទេសចារឹកក៏
- ជ័យយោ! មិត្តភាពចារឹកក៏ខ្មែរ

បកប្រែក្រាផ្លូវការ
ដោយ
ការិយាល័យព័ត៌មាននៃស្ថានទូតចារឹកក៏
ប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា